

Izglītības un zinātnes
ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Izglītības kvalitātes monitorings un starptautiskie salīdzinošie pētījumi

15/12/2022

Rinalds Gulbis,
Izglītības un zinātnes ministrija,
Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta
Vecākais eksperts satura jautājumos

Aktuālais likumdošanas ietvars

STARTA POZĪCIJA: GROZĪJUMI IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ SAISTĪBĀ AR IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANU *(SPĒKĀ AR 04.05.2021.)*

4.¹ pants. Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanai

(1) **Valsts sistēma izglītības kvalitātes nodrošināšanai** ir sistematizēts politikas, vadlīniju, procedūru, darbību un resursu kopums, lai plānotu, sasniegtu, uzturētu, uzraudzītu un pastāvīgi pilnveidotu izglītības kvalitāti.

(2) Valsts veido sistēmu izglītības kvalitātes nodrošināšanai un nosaka izglītības iestāžu, to dibinātāju, valsts un pašvaldību iestāžu tiesības un pienākumus, kā arī atbildību par izglītības kvalitāti. Izglītības iestādes dibinātājs un izglītības procesa īstenotājs nodrošina izglītības kvalitāti izglītības iestādē.

STARTA POZĪCIJA: GROZĪJUMI IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ SAISTĪBĀ AR IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANU (SPĒKĀ AR 04.05.2021.)

15.pants. Izglītības un zinātnes ministrijas kompetence izglītībā Izglītības un zinātnes ministrija:

18¹) plāno, izvirza un pilnveido izglītības kvalitātes mērķus, ietverot tos izglītības attīstības pamatnostādņēs un rīcības plānos, kā arī **veido izglītības kvalitātes nodrošināšanas un monitoringa politiku**;

18²) veic izglītības kvalitātes monitoringu, apkopo un uzkrāj datus par izglītības kvalitāti, analizē un novērtē izglītības iestāžu sniegumu, koordinē un organizē pētniecību, informē par rezultātiem;

18³) identificē un novērtē riskus, izstrādā un apstiprina izglītības kvalitātes pilnveides vadlīnijas;

18⁴) ievieš un attīsta izglītības kvalitātes vērtēšanas un analīzes digitālos rīkus;

18⁵) sagatavo ikgadēju izglītības kvalitātes novērtējuma ziņojumu un iesniedz to apstiprināšanai Ministru kabinetam. Ziņojumā ietver visu izglītības pakāpju un pieaugušo izglītības procesa, satura, vides un pārvaldības kvalitātes izvērtējumu.

STARTA POZĪCIJA: GROZĪJUMI IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ SAISTĪBĀ AR IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANU (SPĒKĀ AR 04.05.2021.)

17.pants. Pašvaldību kompetence izglītībā (3) Pašvaldība:

1¹) saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātajās izglītības attīstības pamatnostādņēs noteiktajiem mērķiem **izstrādā izglītības attīstības stratēģiju, sniedz atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai, apkopo un analizē informāciju par izglītības (izņemot augstāko izglītību) kvalitāti savā teritorijā;**

1²) nodrošina pieejamu un kvalitatīvu izglītību savā teritorijā atbilstoši valsts noteiktajiem mērķiem un personas vajadzībām;

1³) organizē metodisko, zinātnisko, informatīvo un citāda veida intelektuālo atbalstu izglītojamiem, pedagogiem, izglītojamo vecākiem un izglītības iestādēm (izņemot augstskolas un koledžas) izglītības kvalitātes nodrošināšanai.

AKTUĀLIE IZGLĪTĪBAS LIKUMA GROZĪJUMI

Jauna deleģējuma līmeņa noteikšana:

- Ministru kabinets;
- Izglītības un zinātnes ministrijas un citas ministrijas
- Pašvaldība
- **Pašvaldības izglītības pārvalde**
- Dibinātājs
- Izglītības iestāde

Argumenti:

- Novecojsi «deleģējumu konstrukcija»
- Kompleksu izglītības ekosistēmu attīstība pašvaldībās
- Pašvaldību atbildība par iekļaujoša un kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanu
- Jauns decentralizēts izglītības resursu pārvaldes deleģējums pašvaldībām
- Ilgstošs kvalitatīvu atbalsta sistēmu deficīts pašvaldību izglītības iestādēm

Jauna deleģējuma līmeņa ieviešana rada nepieciešamību ieviest jaunu funkciju sadalījumu starp pašvaldību, izglītības pārvaldi un izglītības iestādi

---

**Pašvaldības
izglītības
ekosistēma**

Pašvaldība

- Resursu nodrošināšana
- Attīstības stratēģiju autorizācija
- Izglītības iestāžu dibināšana/slēgšana

Izglītības pārvalde

- Novada izglītības ekosistēmas attīstības plānošana
- Personālvadība
- Finanšu vadība/Datu analīze
- Izglītības procesa atbalsts
- Izglītības kvalitātes vadība
- Komunikācijas vadība (ārējā un iekšējā komunikācija)

Izglītības iestāde

- Izglītības procesa nodrošināšana
  - Personālvadība
  - Finanšu vadība
-

18.pants. Pašvaldības izglītības pārvaldes iestāde

(1) **Lai īstenotu savas funkcijas izglītības pārvaldes un izglītības kvalitātes nodrošināšanas jomā, pašvaldība izveido izglītības pārvaldes iestādi.**

(2) Izglītības pārvalde: (spēkā ar 01.09.2024)

1) [...] izstrādā pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģiju turpmākajiem četriem gadiem, sniedz atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai, īsteno pasākumus izglītības kvalitātes pilnveidei, regulāri analizē izglītības iestāžu (izņemot augstskolas un koledžas) darbības rezultātus, reizi četros gados sagatavo pārskatu par izglītības kvalitāti attiecīgajā pašvaldībā un minēto pārskatu iesniedz pašvaldībā un Izglītības kvalitātes valsts dienestā;

2) organizē metodisko, zinātnisko, informatīvo un citāda veida intelektuālo atbalstu izglītojamiem, pedagogiem, izglītojamo vecākiem un izglītības iestādēm (izņemot augstskolas un koledžas) izglītības kvalitātes nodrošināšanai;

[..]

Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstība

Nozīmīgākie atbalsta procesi un rīki valsts līmenī

IZM - izglītības kvalitātes monitoringa politika un sistēmas attīstība (izglītības kvalitātes monitoringa sasaiste ar izglītības politikas, attīstības plānošanu; indikatoru/rādītāju izlases; konkrētu rīku/procesu izpēti un izstrādi - skolu tīkla efektivitātes rīks, absolventu monitorings, risku novērtēšana, skola kā mācīšanās organizācija, labbūtības "mērīšana" u.c.)

VIIS – rīku, informācijas pieejamības nodrošināšana

VISC – skolēnu snieguma vērtēšanas sistēma (VPD, diagnosticējošie darbi, izpētē/attīstībā - pamatprasmju monitorings)

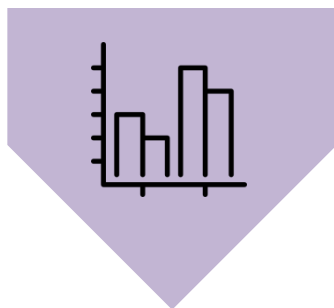
IKVD – iestādes sniegums (akreditācija, pašnovērtējuma ziņojumi)

MONITORINGA ZIŅOJUMI

Ikgadējie ziņojumi

1

Vispārējs datu apskats,
izvērtējums un salīdzinājums
par situāciju nozarē

Regulārie ziņojumi

2

Padziļinātas izpētes ziņojumi
par stāvokli nozarē vai tās
atsevišķos sektoros un/vai
problēmsituācijās

Specifiskie ziņojumi

3

Starptautiskie pētījumi
Ad hoc pētījumi

NORMATĪVĀ REGULĒJUMA PILNVEIDES GALVENIE JAUTĀJUMI

Valsts sistēma
izglītības kvalitātes
nodrošināšanai

Valsts, pašvaldību, dibinātāju
un izglītības iestāžu
atbildības noteikšana

**Monitorēšanas, datu
uzkrāšanas biežums,**
izmantojot sistēmās esošos
datus un nepalielinot
administratīvo slogu

**Monitorējamo datu
kopu noteikšana**

Zemu – augstu likmju
sistēmas izstrāde

Izmaiņas saistītajos tiesību
aktos

Nepieciešamais **finansējums**
valsts pamatbudžetā

Sabiedrības informēšana par
izglītības kvalitāti – ikgadēji un
periodiski

IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES MONITORINGA RĪKU ATTĪSTĪBA

VIIS sistēmā integrētie monitoringa rīki, to mērķi:

Skolu tīkla efektivitātes monitorings - pašvaldībām un IZM politikas plānošanai

Mērķis: apkopot un analizēt datus par skolu tīklu un tā efektivitāti, informēt iesaistītās puses par būtiskākajiem secinājumiem, lai veidotu vienotu izpratni par finansiālo ieguldījumu virzieniem un to efektivitāti

AI Absolventu monitorings - reflektantiem (izvēles izdarīšanai), politikas plānošanai (IZM), augstskolām stratēģijas izstrādei

Mērķis: nodrošināt informācijas pieejamību par augstākās izglītības ieguvušo personu nodarbinātību, ienākumiem un bezdarba līmeni 10 gadus pēc absolventa eksmatrikulācijas no augstākās izglītības iestādes

Attīstībā esoši monitoringa rīki, to mērķi:

PI Absolventu monitorings - reflektantiem, darba devējiem, politikas plānošanai

Mērķis: nodrošināt informācijas pieejamību par profesionālo izglītību ieguvušo personu nodarbinātību, ienākumiem un bezdarba līmeni 10 gadu laikā pēc kvalifikācijas ieguves

MONITORINGA RĪKI PAŠVALDĪBU DARBAM

**Skolu tīkla efektivitātes
monitoringa rīks**

Risku identificēšanas sistēma

**Izglītības
turpināšanas rīks**

**Pašvaldībām tieši
izmantojamie Izglītības
kvalitātes monitoringa
rīki**

**Pedagogu pieprasījuma -
piedāvājuma prognozēšanas un
nodarbinātības modelis**

Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums

Latvijā pēta pieaugušo prasmes

Latvijā notiek Starptautiskais pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums (OECD PIAAC):

- līdz pat nākamā gada martam
- pie ikviena vecumā no 16 – 65 gadiem durvīm var piekļaut pētnieks,
- pētniekus interesē pieaugušo pamatprasmju izpēte,
- īpašs ir tas, ka OECD PIAAC nav veidots kā aptauja, bet ar speciāli veidotiem uzdevumiem pētnieks veic tiešu prasmju mērījumu,
- lai pētījums izdotos, kopumā pētniekiem nepieciešamas 7700 Latvijas iedzīvotāju atbildes,
- pētnieku var atpazīt, jo viņš/a uzrādīs personu apliecinošu dokumentu un SKDS intervētāja apliecību,
- izpētes rezultāti tiks apkopoti un paziņoti līdz 2024. gada nogalei.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)